СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 208. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 6 вересня, 1934. VOL. XLII. No. 208. Jersey City, N. J., Thursday, September 6, 1934. THREE CENTS.

ТКАЛЬНЯНИЙ СТРАЙК МАЄ НЕДОСТАЧІ

ВАШИНГТОН. — Провідники ткальняної юнії „Юнайтид Текстил Воркерс" кажуть, що на страйк ткальняних робітників, котрих є 650,000, вийшло вже 300,000. Зате організація підприємців, Бавовняний Ткальний Інститут, каже, що з 410,000 робітників промислу на страйковий приказ відкликнулося всього 92,000 робітників та що через те страйк не вдався. Новинкарське бюро „Асошейтид Прес" обчисляє, що з 653,000 ткальняних робітників на страйк вийшло 92,000.

Щодо страйку робітників шовкових ткалень, то голова кодексового уряду для шовкового ткальняного промислу каже, що на страйк вийшло тільки 5 процентів робітників шовкових ткалень, а урядники юнії робітників шовкових ткалень кажуть, що на страйк вийшло 60 процентів цих робітників.

Федеральний уряд не береться ще рішати, хто з них має слушність, а урядові бюра щойно почали збирати дані про страйк.

Юнійні провідники добре свідомі, що страйк не має такого відклику, як вони сподівалися, та що страйк має поважні недостачі. Не можуть вони закривати очей на це, що страйк не вспів ще перервати праці в багатьох фабриках. Юнійні провідники роблять нові заходи, щоби скріпити страйк.

Страйкарі в південних ткальнях хопилися кампанії масового пікетування. Під впливом цього пікетування щораз більше робітників покидає працю. Ворожі робітникам газети кажуть, що цього роду тактика мусить скоро довести до поважних заворушень. Юнійні провідники взивають пікети держатися закона, але протиробітничі газети кажуть, що цих приказів робітники не можуть виконати, та домагаються викликання війська.

Зі стейту Мейн доносять, що римо-католицькі священики з проповідальниць закликають ткальняних робітників не виходити на страйк, кажучи, що робітникам краще підчас страйку працювати, чим страйкувати, чим дані про страйк.

СТРАЙК ФУТРЯНИХ РОБІТНИКІВ ПОЛАГОДЖЕНИЙ

НЮ ЙОРК. — Ведений радикальною юнією страйк футряних робітників, котрий захопив 4,000 робітників, полагоджено угодою з підприємцями. Підприємці признали радикальну юнію.

НЕБУВАЛИЙ СТРАЙК.

КЕМДЕН (Ню Джерзі). — Власники собак, котрих уживають до перегонів на місцевих перегонових полях, застрайкували за вищу заплату. Перегонові підприємці зараз пізвали їх у суд за втрати в бизнесі. Стейтова перегонова комісія заявила власникам собак, що на випадок, як власники не перервуть негайно страйку, комісія заборонить їм виступати зі своїми собаками в цілім стейті. На таку тверду заяву власники собак відразу перервали страйк та віддали справу до розгляду комісії.

КАМПАНІЯ ЗА ҐОВЕРНОРСТВО.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Аптон Синклер, кандидат демократичної партії стейту Каліфорнія на уряд ґовернора того стейту, відвідав президента Рузвелта в його маєтку та мав з ним довшу розмову.

Синклер держить перебіг розмови в тайні, кажучи, що виявляти його було би використуванням розмови, але він висказує надію, що йому вдасться погодити свою плятформу з програмою федерального уряду щодо відбудови краю.

З Европи вернувся сенатор Вилієм Мекаду, один з визначніших провідників демократичної партії. Він заявився проти кандидатури Синклера та його програми, бо на випадок вибору Синклера як демократа партія мусітиме брати відповідальність за його політику, котру Мекаду вважає фантастичною.

СТРАЙК УЧИТЕЛІВ.

СКРЕНТОН (Па.). — На оміренню школи в Олд Фордж Боро, де вчителі й учительки страйкують ще від травня, щоби добитися виплати платні, прийшло до поважних бійок між ворожими собі партіями серед учителів, родичів і учеників.

Обі партії побилися поважно під шкільним будинком. Раз одна партія податківців вигнала зі школи всіх учеників. Заряд школи візвав поліцію, але ця не мішалася в боротьбу.

ПОЛІЦІЯ ВБИЛА ХЛОПЦЯ ЯК ВЛОМНИКА.

НЮ ЙОРК. — Одна жінка донесла поліцаєви Абрамови Закутинському, що коло її мешкання крутяться підозрілі люди. Закутинський закликав на поміч поліцая Джана Ші й оба пішли на вказану адресу. В темній вулиці вони побачили дві постаті. „Руки вгору!" — крикнув Закутинський. Одна постать підняла руки вгору, а друга зашевелилася. Закитинському здавалося, що в руках цеї постаті щось блиснуло. Він стрілив. Постать упала. Ші відвів першого на бік, а тимчасом Закутинський освітив електричною лямпочкою постать на землі. Перед ним лежав безпритомний 15-літній хлопець. Відставлений до шпиталю, він помер до години. Поліція каже, що його товариш признався, що вони пробували вломитися до одної крамниці.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИНАХІД 4 ФРАНЦУСЬКИХ ІНЖИНІРІВ.

Паризький „Матен" подає, що 4 французькі інжинири після цілого року мозольних студій і проб довершили величавого відкриття в ділянці летунства. Всяке ризико літати літаком буде скінчене раз на все. Вистарчить потиснути відповідний ґудзик, самому положитися спати, а літак полетить сам якнайпевніше куди слід, навіть через Атлантик. І сам спокійно зіде на летунськім майдані. Як потиснути інший ґудзик, то коли комусь прийде охота, може теж без ніякого ризика їхати догори ногами навіть довкола світа. Патент цього величавого рекорду летунської техніки закупило французьке міністерство комунікації.

ПАРАСКЕВА ДІМІТРОВА КОМУНІСТИЧНОЮ АҐІТАТОРКОЮ.

Радянська влада возить по своїх містах матір болгарського комуніста Дімітрова, Параскеву, якій улаштовують усюди маніфестації. Харківські „Вісти" написали з того приводу, що „вона бачила в Ляйпціґу, як тремтів Ґерінґ від вогневих слів її сина". В найближчому часі Параскева Дімітрова збирається поїхати до Болгарії. Тому тепер її возять, щоби мала що оповідати. Привезли її теж на зїзд совітських письменників на Україні.

ДИТИНА, ЩО ЗНАЄ КІЛЬКАНАЦЯТЬ МОВ.

Паризький архітект Марсе має синка, якого феноменальні здібности до мов подивляє нині ціла Франція. Цей хлопчик потрапить навчитися чужої мови за яких два-три тижні й відразу балакає нею, як своєю рідною. Цікаве є, що до інших предметів цей хлопець не має жадних здібностей, напр. не може виконати найдурнішої аритметичної задачі.

ЩАСТЯ ВІД ГРОМУ.

На мадярсько-чехословацькім кордоні, в селі Самач, вдарив грім у хату одного селянина, на назвище Катарач. У хвилині, коли ясна блискавиця освітила хату і роздався гук грому, почувся крик 5-літньої донечки Катарача, що була сліпа від уродження. Перестрашені родичі поспішили до дівчинки, що впала зімліла на землю, певні, що грім її убив. Тимчасом, коли дівчинка прийшла до свідомости, зачала говорити тремтючим голосом: „мамо, мамо, я виджу!" Виявилося дійсно, що грім привернув життя зоровим нервам дівчинки, що були нечинні від уродження.

ЯЗВА 30 ТИСЯЧ КОТІВ.

Таким щасливим містом, по вулицях якого тягнуться довгим хвостом коти, є Стамбул. Це місто має щорічно хмари таких непрошених гостей, перед якими мешканці замикають двері. Минулого року належали туди громади псів. Цього року хмара голодних котів дає концерти по вулицях, шукаючи поживи. Влада в клопоті: боїться, щоби коти не принесли пошести. Від непрошених гостей рішила влада звільнитися таким чином, що всіх котів перевезе на поблизький острівець на Чорному морі і залишить їх на ласку долі.

СУДДЯ МЕК ҐОВЕРН ПАРКОВИМ ДИРЕКТОРОМ.

Відомий зі своїх виступів на українських вічах поліційний суддя в Джерзи Ситі, Вилієм Дж. Мек Ґоверн, іменований директором парків і публичної власности.

Як суддя, Мек Ґоверн усе цікавився українськими справами, брав участь в українських вічах, промовляв на обходах Українського Народного Союза і нераз інтервенював у справах українських іміґрантів.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА ДО КАЛЕНДАРЯ НА РІК 1935.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у багатьох тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошування поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні. Ціла сторона, 34 кв. цалів, коштує $22.00; половина $12.00; чверть $7.50. Перша й остання сторона в части оголошень по $28.00. Хто хотів би в своїм оголошенню помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотографії то значить, що його оголошення буде стільки дорожче коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить знаходитися в редакції по день 30 вересня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безусловно не будуть друкуватися.

Фотографії Братств і Товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не є при відділі У. Н. Союза, таких не будеться поміщувати у календарі), хотіли би, аби їх фотографії були поміщені в календари на 1935 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30 вересня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотографією чек або моні-одер, виписаний на імя „Свободи" на суму $8.00. Ці гроші ужиється на покриття коштів виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

СМЕРТЬ ХОРОБРОГО МОРЯКА.

Молодий канадійський моряк Джан Шмід сам один вибрався човном з Канади до Англії. В останніх днях капітан одного трансатлантійського корабля приніс вістку, що знайшов тіло Шміда мертве у човні, у віддалі яких 100 миль від берегів Канади.

КЕМАЛЬ ПАША ВІДЗВИЧАЮЄ ТУРКІВ ПИТИ КАВУ.

Пересічно Турок випиває денно 15 горнят чорної кави. Тепер Кемаль Паша почав акцію проти надмірного споживання кави, обмежив імпорт кави з Бразилії, а в цілій пресі ведеться жива „противкавова" акція. Кажуть, що у звязку з цим визначні Турки складають у пресі „противкавові" заяви.

АВТОБУС УПАВ ДО РІКИ.

Коло села Садовне у венгровському повіті впав до ріки Буг автобус, який курсує між Варшавою і Білостоком. Автобус з пасажирами лежить під водою. Вратувався шофер і дві особи. На місце катастрофи вислано з Коморова відділ саперів, який працює над видобуттям з води автобусу і трупів. При помочі сталевої линви саперам і пожарній сторожі вдалося перетягнути автобус на плиткіше місце. Ратункову акцію хвилево довелося перервати, бо трісла линва. Тому провід акції звернувся до воєнної маринарки з проханням прислати нурців. Докладне число пасажирів, що впали жертвою цеї катастрофи, покищо невідоме. Здається є їх 15.

ДОБРИЙ ҐЕШЕФТЯР.

Великий купецький хист виявив Яків Гельбер, якому його вуйко Ізак Равер, власник складу обуви у Львові, велів пильнувати свого мешкання перед злодіями, а сам виїхав з родиною на літнище. Не дожидаючи на відвідини злодіїв, Гельбер продав дорогі футра вуйка та вуянки, біжутерію, а навіть ціле мешкання з меблями. Коли до Львова приїхала за закупками Раверова, застала мешкання в чужих руках. За сестрінком, який пропав без вісти, глядає поліція.

МУЗЕЙ ФРИЗУР.

У Відні відкрили недавно своєрідний музей: зібрали в ньому фризури з усіх епох, починаючи від Фенікії, Греції й Риму. Зібрані є там також рііжні знаряддя, апарати, що ними послуговувалися старинні фризієри. Ініціятива до заложення музею вийшла з союзу австрійських фризієрів і він займається організацією цеї інституції.

ОТРУЇЛА СВОГО ЧОЛОВІКА.

В Товмачику біля Коломиї жінка отруїла свого чоловіка в цей спосіб, що дала йому зісти картопляний корж, до якого домішала трійливого зілля. Причиною було те, що чоловік знущався над нею.

ДОБРЕ ВМІЮТЬ КРАСТИ.

В Кишиневі арештовано магазинірів залізничого двірця, Константина Єфімова та його помічника Дмитра Корате. Вони признаілися, що виносили з магазину річей вартости міліон леїв.

ЯПОНІЯ ОБВИНУВАЧУЄ БОЛЬШЕВИКІВ

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ЗАЯВЛЯЄ, ЩО СОВІТСЬКІ ГОРОЖАНИ РУЇНУЮТЬ СХІДНЬО-КИТАЙСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

ТОКІО (Японія). — Міністерство справ закордонних передало совітському послови Юреневу ноту-відповідь на протест Росії проти арештів радянських горожан у Манчуку. Японія заявляє, що справа арештів не торкається її бо це діло місцевої влади. Але разом з тим японський уряд зазначує, що ті арешти мають під собою ґрунт, бо совітські горожани брали й беруть участь у дезорганізації руху на Східньо-Китайській залізниці.

Крім того японський уряд підкреслює, що він не відповідає за те, що друкує японська преса, а тому й не буде відповідати на те, що нібито японська воєнна команда обвинувачує російський воєнний штаб у Хабаровську в організації повстанського та бандитського руху в Манчуку. Японська нота звертає особливу увагу на те, що більшість ограблених і зруйнованих потягів перевозила воєнні припаси, а тому японський уряд бачить у руйнуванню їх певну систему.

Японська нота складена в такому тоні, щоби більше не загострювати й без того напружене становище на Далекому Сході.

ВИНИКАЄ СПРАВА ДАРДАНЕЛІВ.

МОСКВА (ССС). — До Росії все частіше приїздять ріжні військові місії. Саме тепер перебуває в Києві турецька військова місія на чолі з найближчим помічником Мустафи Кемаля Паші, Фахретіном Пашею. В Москві знаходиться італійська військова місія, яку большевики також приймають гучними бенкетами.

У звязку з перебуванням у Росії турецької військової місії виникає питання дарданельської протоки. Версайським миром Туреччині заборонено фортифікувати цю протоку, але Турки стараються здобути право на фортифікацію. Тепер у цьому їх буде підтримувати радянська Росія, яка боїться появи, наприклад, британської воєнної фльоти на Чорному морі.

Можна сподіватися, що скоро виникне на міжнародній арені справа фортифікації цієї протоки. Безперечно проти фортифікації будуть Англія й Італія, але становище Франції може бути відмінним, особливо тепер, коли Франція залицяється до Росії та шукає стислішої приязни з Туреччиною.

БОРОТЬБА ЗА САРСЬКИЙ БАСЕЙН.

ПАРИЖ (Франція). — Французький уряд подав до секретаріяту Ліґи Націй меморандум у справі недалекого плебісциту в Сарі. Меморандум цей призначено не так для Ліґи Націй, як для населення Сари. Франція заявляє, що вразі прилучення Сари до Франції її населення буде відразу мати всі права французьких горожан, а до Сари будуть назад повернені ті майни, що за Версайським миром відійшли до Франції.

Та ніхто не вірить, навіть у самій Франції, щоб населення Сари голосувало за прилучення до Франції. Тому в меморандумі говориться про те, що колиб Сара лишилася далі під зарядом Ліґи Націй, то Франція вжиє всіх заходів, щоб там нормально розвивалася промисловість. Коли плебісцит ухвалить прилучення Сари до Німеччини, то Франція далі буде тримати в своїх руках усі майни Сари поки Німеччина не заплатить їй відшкодування за Версайським договором за французькі майни, знищені у війні.

ВЕЛИКА ПАРАДА ҐІТЛЕРІВЦІВ.

НІРЕМБЕРҐ (Німеччина). — Тут зібрався так званий зїзд партії національ-соціялістів, на якому Гітлер виголосить свою програмову промову. Будуть говорити також інші лідери партії та члени гітлерівського уряду. Зїзд розпочався тріюмфальною поїздкою Гітлера на площу, де стоять трибуни.

По закінченню зїзду в параді візьмуть участь шістьсот тисяч членів ріжних організацій та боєвих дружин партії національ-соціялістів.

ШАХТ НЕ ДАЄ ГРОШЕЙ НА ПРОПАҐАНДУ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Економічний диктатор Шахт повідомив міністра пропаґанди, Ґебельса, що він замикає всі кредити національ-соціялістичній партії, які вона мала на ведення своєї пропаґанди за кордоном. За один лише останній рік на пропаґанду гітлеризму в чужих державах Ґебельс витратив 200 мілионів марок.

Цю пропаґанду ведено в ріжних формах, як, наприклад, організації товариств приятелів нової Німеччини, висилка ріжних професорів та політичних діячів з лекціями й т. п.

ОТТО ГАБСБУРҐ ЗАРУЧЕНИЙ.

РИМ (Італія). — Стало відомо, що не зважаючи на всякі спростування, вже вирішена позитивно справа заручин претендента на австрійський престол, архикнязя Отта, з молодшою дочкою італійського короля. За кілька днів про ці заручини оголоситься офіційно.

Ці заручини ставлять у звязку з можливістю скорого посадження Отта на австрійськім престол Габсбурґів.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$ 2.00
Six months	$ 1.25	На пів року	$ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОС МОЛОДІ

Тихо й без гомону ввійшла в історію українського життя в Америці друга маніфестація почувань і думок американсько-української молоді. Є нею відбутий у Ню Йорку Другий Конґрес Української Молоді, зорґанізований заходами „Ліґи Української Молоді Півчічної Америки".

Вже сама подія, себто прибуття до Ню Йорку поважного числа молоді з таких ріжних і так далеко від себе віддалених місцевостей, є відрадним явищем, коли брати під увагу хочби тільки поборення молодю матеріяльних труднощів, звязаних з такою поїздкою. У теперішніх часах загального зубожіння і депресії це факт неабиякої ваги. А поважна постава молоді до цілої низки ріжних важних питань, дводневне скупчення уваги довкруги цих питань і розвага при їх обговоренню та вирішуванню — є доказом, що маємо серед молоді поважне число здорово думаючого й ідейного елементу.

Отї представники зорґанізованої молоді виявили свої почування до ідеалів, якими жиє стара ґенерація іміґрації й наш нарід на рідній землі, в такий спосіб, що старе покоління і край можуть радіти. Бачимо, що хоч тут роджена наша молодь виховалась і виросла серед надзвичайно важких обставин, то всежтаки удалося нам прихилити її до української ідеї у такій мірі, що старше покоління може вже перестати трівожитись принаймні щодо найближчої будуччини заховання українського імени в Америці, як і щодо дальшої американської допомоги рідному краєви у його визвольних змаганнях. Без шумних фраз, але річево й рішучо, хоч не українською, але здебільша англійською мовою, наша молодь твердо обстоювала заховання і дальше плекання українських ідеалів. Вона дала вираз тому незадоволенню, яке викликає в ній безрадність у її бажанню дати більш позитивну поміч краєви своїх батьків. А разом з тим порушила цілу низку нових засобів, які належить спробувати, щоби видвигнути на видніше місце українське імя в Америці й українську справу взагалі.

Згадуємо на тім місці тільки те, щодо чого є найбільші сумніви у старшої ґенерації. І згадуємо на те, щоби старше покоління пішло отій молоді у її роботі назустріч, щоби її піддержало, а особливо тих молодих лідерів, що то по місцях переводитимуть у дійсність те, про що було говорено на Другім Конґресі Молоді. Так, треба поперти, і то цілим серцем, отих, що розїхалися з Конґресу з могутнім „Ще не вмерла".

ЗАМАХ НА ПРАВА ЛЕМКІВЩИНИ

Польський закон з 31. липня 1924 року про „державну мову і мову урядування урядових і самоурядових властей (урядів) адміністраційних" постановляє в своїм 2. артикулі:

„Цивільні власти й уряди адміністраційні І. і II. інстанції, як також власти самоурядові і їх заведення приймають подання, як також устні заяви в справах, котрих полагодження до них належить, від польських громадян народности руської (русинської) білоруської і литовської також і в їх матірній мові, а то від Русинів на области воєвідств: львівського, тернопільського, станиславівського, волинського і поліського.

Артикул 3. тогож закона звучить: На подання сторін, внесені не в державній мові, відповідають адміністраційні власти І-шої і II-гої інстанції, як також міські маґістрати, повітові і воєвідські виділи та їх заведення на областях воєвідств львівського, тернопільського і станиславівського в двох мовах: державній, а також у мові подання.

Недавно появився розпорядок ради міністрів про скасування окружного суду в Сяноці від 1. жовтня ц. р. До нього належали десять городських (повітових) судів: у Сяноці, Буківську, Риманові (всі політичного сяніцького повіту), Березові, Динові (березівського повіту) і в Бірчі (добромильського повіту). Всі вони належали до апеляційного суду у Львові та до львівського воєвідства, до кураторії львівського шкільної округи та до скарбової палати І. у Львові. Під оглядом церковної адміністрації належали вони до греко-католицької, зглядно римо-католицької епархії в Перемишлі. Рівночасно приділено городські суди в Березові і Динові, на території котрих існує всього кілька наших громад, до окреужного суду у Ряшеві, судовий повіт у Бірчі з українською більшістю вилучено до окружного суду в Яслі. Отже тепер вилучено з апеляційного суду у Львові 10 судових повітів, з чого 6 з українською більшістю, і прилучено до апеляційного суду в Кракові. При львівській апеляції остається на дальше лише повітовий суд у Бірчі по його прилученню до окружного суду в Перемишлі. Таким чином прилучено великий простір чисто **українських** етнографічних земель фактично до **Ясла,** зглядно до **Кракова.**

Зазначити треба, що постанови 3-го артикулу згаданого закона існують радше лиш на папері і нам не доводилось бачити якоїнебудь резолюції адміністративної власти **в двох мовах.** Та це вже радше наша власна вина, коли ми не настоювали на виконання цеї постанови.

Але найважнішою постановою є артикул 2-гий цього закона, котрий обіймає наше право вносити наші подання і виступати в судах з заявами в українській мові, бо власне слова „цивільні власти" обіймають суди.

Розпорядок ради міністрів про скасування окружного суду в Сяноці дотичить наших Лемків і є одним з дальших тягів у виконанню пляну: відділити Лемківщину від українського народу і зробити з Лемків якийсь спеціяльний народець, призначений на пожертя вшехпольському смокови.

Коли приглянемося ближче наведеним повище двом законним артикулам, то про право вживання рідної мови рішає властиво стале замешкання петента. Виходилоб, що хоч згадані судові повіти (округи городських, то є повітових судів) і прилучено до краківської апеляції, то через це їх ще не вилучено з львівського воєвідства, отже мешканці тих повітів задержали властиво право і до судів у Кракові і в Яслі вносити позви й інші подання українською мовою та перед тими судами (навіть перед апеляційним судом у Кракові) промовляти, і самі і їх адвокати, по українськи.

Та це дивно собі представити, щоби в данім випадку там під Вавелем справді наші адвокати, що приїжджають з лемківських пов. для оборони прав своїх клієнтів, мали змогу промовляти перед судом українською мовою. Поперше, вони мусять чейже зважати на інтерес людей, котрі їм віддали в руки ведення своїх справ, а інтерес той вимагає, щоб судді розуміли це, що до них говориться. А родовиті Поляки з західньої Галичини таки й справді по українськи не розуміють. Подруге, власне ті судді самі піднеслиб таки на самім початку даної розправи цей факт.

Розпорядок ради міністрів про знесення окружного суду в Сяноці обовязує щойно від 1. жовтня ц. р. і з нього видно, що дотичні области будуть майже певно ще до того часу виділені також з львівського воєвідства і приділені до краківського.

В той спосіб права наших Лемків уживати української мови в судах і в адміністраційних урядах зістануть у короткій дорозі знесені!

Чи ті, що себе звуть „українським парляментарним представництвом", пороблять завчасу відповідні кроки проти замаху на мовні права братів Лемків? Ми, знаючи теперішні угодові настрої цього „представництва", не дуже в це віримо. Зрештою такі кроки, зроблені у Варшаві, безумовно до нічого не доведуть, а шоби те „представництво" при своїм угодовім настрою зважилось на якісь жалоби перед Союзом Націй, на це є ще менше виглядів. Адже від добрих двох років або й більше воно у тім напрямі нічогісінько не робить, хоч причин до такої акції є цілі сотки.

Ю. Г.

ЮРІЙ ФЕДЬКОВИЧ

(З нагоди 100-літніх роковин народження поета).

Де піднялися високі шпилі й могучі верхи вічно-зелених Карпат; де хмари своїми крилами черкає гордий беркут; де соколи з вірлами бються; де відгомоном по зелених борах лунає рик медведя й дика;

Де мають свої жерела Прут і Черемош і Серет, Біла й Чорна Тиса;

Де клен і смерека, бук і ялиця, граб, дуб і сосна спинаються по горах й узгірях тай мережать їх своєю пишною красою;

Де зеленими гірськими гребенями й хвилястими полонинами пасуться отари овець і череди маржини, оживлюючи собою гори й долини;

Де кохається буйний, лицарський, здоровий і високошляхотний гуцульський нарід — творець безчисленних пісень і казок; —

Там прийшов на світ великий творець слова живого, великий співець, що словом своїм, як боєвою сурмою, будив український нарід до життя, загрівав до любови, справляв до боєздатности. Імя цього великого мужа є —

ОСИП ЮРІЙ ГОРДИНСЬКИЙ де ФЕДЬКОВИЧ.

Народився він дня 8-го серпня 1834 року в селі Путилові, вижницького повіту, в буковинських Карпатах — тих чарівних, високих, зелених горах Західньої України, землі королів Данила і Льва й гордого Романа.

Батько Федьковича був мандатором, походив зі шляхецького спольщеного роду, з села Гордині в Самбірщині. Він, будучи ще молоденьким і вбогим писарем, оженився зі старшою на 9 літ та трома дітьми обтяженою, але досить заможною вдовою по православнім священику.

Врожджений з цього подружа син був охрещений у латинськім костелі у Вижниці й одержав імена Йосиф Домінік. Однак ріс під впливом матери й піврідної сестри Марійки, що були православні й говорили дома лише по українськи.

Отся сестричка, Марійка, так як Шевченкова сестра Катерина, можливо найбільше причинилася до того, що брат її, Йосиф, став пізніше великим народолюбцем і співцем його долі й недолі. Вона красно співала та знала силу-силенну народніх співанок і казок і їх свого брата навчила. А тому, що батько рідко бував дома, розумна мати й благородна сестра мали на вразливу душу хлопця сильний вплив і виховували його в любові до рідного народу і його культури. Мама й сестра Марійка вирили в його серці таку сильну печать, якої не в силі була стерти ніяка хуртовина, хоч їх багато було на життєвім шляху великого поета. Про це він часто згадує пізніше в своїх творах. В одному місці він пише про свою маму:

Бо моя мати мене породила
Там, де воду вірли пили,
Тай співанок мене научила
Вісмдесять і чотири.

Бо моя мати мене породила
В чистім полі при Дунаю:
„Співай, мій сину" так ми говорила,
Як соловій в темнім гаю".

А я літаю по гаю-діброві,
Те ще буду ба й літати;
Ой позвольте ми, сини соколові;
Межи вами заспівати.

Таксамо для своєї сестри, що в молодому віці померла, присвячує поет багато місця. Ось один його вірш, присвячений сестрі:

Не зазуля в лузі затужила,
Не пташина в тузі голосила,
То сестричка лист писала,
На чужину посилала
Тай до брата слізно промовляла:

„Брате милий, брате соколоньку,
Ти покинув сестру сиротоньку,
А я ходжу, накликаю,
Як зазулька в темнім гаю:
Ой вернися з далекого краю".

„Сестро моя, сестро моя, руто,
Як я можу до тебе вернутись
Через ліси темнесенькі,
Через ріки бистресенькі,
Через степи рівні, рівнесенькі?"

„Гаєм, гаєм, лебедем Дунаєм,
А степами бистрим горностаєм,
А на моє подвіренько

Пади бистрим соколоньком,
А голубом на моє серденько".

Ой летів я сім день тай годину,
Прилетів я до сестри в гостину,
Прилетів я тай гукаю,
А сестрички не видаю;
Ах-відай я сестри вже не маю.

„Сестрож моя, леліенко біла,
Уповіж ми, де ти ся поділа?"
„В гаю, брате, в гаю в гаю,
У могилі, пробуваю,
Все про тебе розмовоньку маю".

Мабуть тому, що батько поета був латинником і причислявся до польської народности, Федькович з юних літ не любив його, а пізніше і нераз до нього не признавався.

Федькович скінчив двоклясову нижчу реальну школу в Чернівцях (вищої там не було) і в 15-тім році пішов за старшим братом (з першого подружа) до Молдавії шукати долі. Там практикував у землеміра (сурвейор), а потім в аптикаря в Нямц. Маляр Роткель багато поміг йому набути вищу освіту.

Але, хоч під матеріяльним оглядом йому добре жилося, душа молодого поета затужила за рідним краєм і він покинув Молдаву й приїхав назад на Буковину. Це сталося 1852 року. Вернувшись у рідну землю, він прибув до Черновець, де жив його батько, тепер уже як маґістратський урядовець, бо по знесенні панщини він стратив уряд мандаторства. Матиж Федьковича залишилася на своїм господарстві в Путилові, родиннім селі поета.

(Дальше буде).

B. B.

ЯК ШЛЯХТИЧ ВИЙШОВ НА ПІМСТІ

(Оповідання).

(2)

Казьо знав, що в рушниці є ще один набій. Глянувши в заіскрені очи парубка, не сумнівався, що то не пуста погроза. Відвертаючися від нього погрозив пястуком і зашипів:

— Ти се відпокутуєш! Завтра буду в старостві.

Пішов до санок, сів і відїхав.

Зараз другої днини війт Качорина поїхав до міста і пішов до староства з рушницею панича Бельчарського. Староста вже знав справу, бо перед хвилею був у нього Казьо. Староста сказав йому:

— Я сего безличного і зухвалого поліцая дуже радо навчив би розуму, та годі! Посол з сеї округи належить до крайної опозиції. Зараз вніс би інтерпеляцію за те, що я караю сторожів закона. Треба вам знати, що той поліцай присягав тут в старостві і його обовязком було відобрати від вас рушницю і приарештувати вас. Застрілити чужого заяця, то крадіж, карана арештом. За таку крадіж у нас що пару днів засуджують якогось хлопа.

— Хлопа! — перебив Казьо. — Та я не чув, щоби засудили якогось шляхтича.

— Бо ми в старостві, звичайно в суді, крутимо законами як швець шкірою, щоби хлоп не розбрикався... Не журіться. Вашої справи до суду не пропустимо. Качоринського поліцая не скараю, бо не маю права... Я правом не журивсь би, та волів би, щоби проти мене не було в парляменті інтерпеляції.

— Сю безличність пустите безкарно?! — крикнув Казьо.

— Не горячіться! Я маю на нього спосіб. Се не буде кара присуджена старостом чи судом, та всежтаки без кари він не вийде. Вже не буде відбирати панських рушниць!

Ледви Казьо Бельчарський вийшов, до староства увійшов качоринський війт. Під стіну поставив рушницю Бельчарського і розказав йому про пригоду з громадським поліцаєм. Староста хвилю бубнив пальцями по столі і сказав:

— Дуже доброго маєте поліцая! Такі повинні бути всі поліцаї. Перед правом всі рівні...

— Той панич інакше думає, — замітив начальник громади, осмілений словами старости.

— Лиш одно недобре, — додав староста. — Не добре те, що той ваш поліцай, великий простак. У нього писок зашироκий. Як панич Бельчарський завдасть його до суду за образу гонору, то тому вашому поліцаєви присудять арешт. Що йому прийде з того, як я його похвалю за сміливе виконування поліційських обовязків, коли його за що інше запруть в Івановій хаті?!

— Я не чув, щоби він тому паничеви сказав яке лихе слово, — сказав спантеличений війт.

— Не чув! Очевидно не чув, бо не був там... Через того ревного, та простакуватого громадського поліцая і ви будете мати клопіт... І чи то велика буде честь, чи велика слава, як по цілім повіті розійдеться чутка, що громадського поліцая з Качорина засудили на арешт? Ніхто не буде знати, за що. Всі лиш будуть знати, що жандарм приставив його до криміналу. Всі будуть гадати, що за крадіж. По цілім повіті піде слава:

— Качоринський поліцай в криміналі! Поліція в Качорині краде!

— Погано! — буркнув під носом війт.

— Та погано! — додав староста. — Був би спосіб спасти громаду від такої слави. Зробити так, щоби тоді, коли в суді буде термін, той нинішній ваш поліцай вже не був поліцаєм. Будуть судити Федя, чи Гриця, не громадського поліцая.

— А коли буде той термін в суді? — спитав війт.

— Нині годі се знати. Панич Бельчарський ще не завдав його до суду. Аж завтра зробить се.

— То ще був би час поставити іншого поліцая? Бо се мусить ухвалити рада громадська. Засідання ради буде після завтра.

— Хто би там з поліцаєм панькався! Наженіть його самі. Рада пізніше прийме ваше зарядження... А як хочете доконче панькатися, то про мене! Маєте який тиждень часу. Може ще й пару днів до того... Бувайте здорові!

Староста відвернувся від війта і зачав читати ґазету.

— Слава Ісусу Христу!

Пан начальник поклонився аж о землі і вийшов.

Поліцаєм у Качорині став інший парубок. Усунений Федьо з трівогою дожидав візвання на термін до суду за обиду чести панича Казя Бельчарського. Минали місяці, минали роки, візвання не приходило. Не приходило і не прийшло. Очевидно, бо в суді були би Казя висміяли. Суд був тільки підступом старости, щоби Федя скинути з поліцая.

Ледви Казьо з великим трудом покінчив права, його батько попрощався з сим світом. Вірителі Казя зараз вілізли на одідичене ним по батькови село. До сих довгів приходили нові, бо Казьо далі гуляв без рахунку. Одної днини Жиди викинули Казя з дідизни Бельчарських.

Як мож було когось ратувати не своїм власним коштом, то шляхтич шляхтича все ратував. Шляхоцькі володарі краю поратували Казя, бо приняли його до політичної служби і вислали до одного повітового староства. Було се саме в повіті, в котрім Казьо мав пригоду з громадським поліцаєм на качоринських полях. Західні межі Качорина припирали до ґрунтів повітового міста.

На уряді Казьо Бельчарський ріс дуже скоро. Багато скорше як інші став комісарем староства. Зате на комісарстві скінчилося, бо хоч його однолітки вже давно повиходили на старостів, Бельчарський все ще був комісарем. Старостою не хотіли зробити його, бо завеликим був гулякою і мочимордою, щоби повіт гідно репрезентувати.

(Далі буде).

Тяжкі часи.

Багач (до вбогого): В наших тяжких часах вам є ліпше ніж мені. Я більше витрачу за мінуту, ніж ви заробите за весь день.

ДО ЮВИЛЕЮ ПРЕЗИДЕНТА ЛИТВИ

У цілій Литві, як теж тут за морем, святкують цього року ювилей 60-літніх уродин великого литовського патріота, **Антанаса Сметони,** теперішнього президента литовської републики.

АНТАНАС СМЕТОНА, президент Литви.

До цього ювилею таких дорогих нам Братів Литовців долучаються теж щирі побажання українського народу на наській рідній землі й тут в Амсриці.

Боберський Іван.

ОРГАНІЗАЦІЯ

(Відчит, висланий на Другий Зїзд „Товариства Українських Професіоналістів" у Шікаго в серпні 1934.)

(5)

15. Свобода вчить свободи.

Віками чекали ми на чужі прикази й виконували їх як чужі підданї. Без чужого приказу не вільно нам було рушитися від року 1300. Тепер не можемо наломитися до свободи. Не можемо привикнути до цього, що можемо вибирати провідників зпоміж себе і працювати під проводом своїх власних організаторів. Це страшна поява, бо вона доровадила нас до цього, що ми не хочемо свого провідника слухати, а очікуємо приказів від когось чужого. Ми були господарями на своїй землі в літах 700—1300. Дуже давно! Неволя задуже нас прибила до землі. В нових краях маємо нагоду і можність кермувати собою, а на нашій рідній землі панують дальше чужі наїзники.

Вчимося плавати. Коли плаваємо, вчимося чужої мови. Коли говоримо нею, вчимося гуляти. Коли гуляємо, вчимося правити собою. Це можемо виконати в своїх товариствах, як читальні (просвіта, народний дім, робітничий дім), хор, акторський кружок, спортовий клюб, щадниця, спілка, спілдільня, копальня на удлах, спілдільна фабрика, видавнича спілка. Коли постійно напружуємо наші сили, набираємо вправи. Кождий з нас хоче ставати лїпшим, сильнішим, свобіднішим. Праця в товариствах дає вправу в громадянській підприємчивости і відповідальности. Вона підносить нашу волю і наш ум, як орла підносять крила понад доли, ліси, ріки і гори.

16. Умово хорі.

Слухачі медицини відвідували велике заведення для божевільних. Примар цього великого шпиталя для умово хорих оводив студентів і пояснив їм хороби.

Це були часто люди, що виглядали здорові на тілі, але недомагали нервами і мозком. Одні сиділи тихо, інші ходили поволи, інші проходжувалися скоро. Одні стукали по стінах, другі кричали від часу до часу, або реготалися без видимої причини. Були такі, що працювали в городі. Коли відвідини скінчилися, запитав один із студентів лікаря: „Пане докторе, а не боїтеся, що ці варіяти нападуть на вас і на ваших помічників? Адже є їх тут далеко більше від вас?"

„Не маю найменшого страху" — відповів лікар. — „Мимоходимося з ними дуже ладно. Знаємо, що умово хорі не потрафлять зорганізуватися".

17. Ржа.

Українці заржавіли. Ржа байдужности осіла на них грубо верствою, бо від століть рішали про них Татари, Поляки, Турки, Москалі, Поляки. Заржавіли так, як ржавіють завіси дверей у пивниці, яких довго не отвирається. Це видно з таких появ, що не хочемо забирати голосу у важних справах, які до нас відносяться. Не хочемо відновісти на лист. Навіть коли нам пришлють марку на відповідь. Не хочемо прийти особисто на нараду. Не хочемо дати своєї грошевої помочі на громадянську справу. Не хочемо передплатити часопису. Не хочемо купити книжки. Не хочемо платити вкладки до товариства. Не хочемо йти голосувати. Не хочемо стати в оборні нападеного й очорненого.

Наведу один однісенький приклад: Василь Авраменко випровадив у честь Вашингтона цілу низку академій з українськими танками і скінчив недобором. Самі Українці не прийшли, щоби купити карти вступу і помогти в цей легкий спосіб покрити кошти прегарного українського виступу, який мав піднести блеск українського імени і зеднати прихильність американської держави для Українців в Америці і поза Америкою. Це величавий хмародер байдужности, вищий над всі хмародери Америки. Можемо похвалитися: і ми посідаємо щось дійсно великого: байдужність.

18. Огненна лява.

Помітити можна часом, як під грубою верствою байдужности кипить огненна лява честилюбивости і вибухає несподівано, неначе пригаслий вулькан. Ледви вибився якийсь Українець наперед і став секретарем муніціпалу, або послом, або головою товариства, появляються небавом проти нього два, три честилюбивці, що стараються його стягнути з драбини, а самі бажають видрапатися кілька щаблів вище. Роблять це без уваги на те, що вони рішучо не лїпші і не мудріші від тамтого, навіть не працювали серед громадянства, або працювали зле.

А між нами є так багато простору до роботи і так багато незробленої роботи, що для для всіх є місце, хто лише хоче працювати і вміє працювати. Чоловік, що має змисл на провідника, або організатора, знайде собі поле до попису і не потребує туди йти, де вже другий працює. Честилюбна лява нищить довкола все, що лише натрафить на дорозі. Коли хтось є послом в одним дистрикті, то ти старайся бути послом в якімсь другім дистрикті, не в цім самім.

(Кінець буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Український День на голодуючих.

І наша й чужа преса пишуть заедно про загрозу голоду на Великій Україні. По ріжних краях добрі люди стараються розбудити совість цивілізованого світа, щоби ратував українське населення. В душі кождого свідомого Українця нема ниякі сумніву, що голод на Україні є вислідом комуністичної господарки й що Москва не тільки не журиться масовим вимиранням людей на Україні, але радіє, що катастрофа спорожнить наші землі. Московським володарям не треба українських селян, що мріють про особисту волю й свій власний державний лад.

Виголодити велику частину, а решту порозсівати по Сибірі й суто московських округах і таким робом знищити до коріння український нарід — це є дійсний ідеал новітних московських імперіялістів. Бо Московщина знає, що Україна може колись стати впоперек її амбітним плянам, що український нарід навчився вже тепер розуміти, що найстрашнішим його ворогом є Москалі та що з ними не можна ніколи йти на мирову дорогу.

Злучена Україна зі своїм сорок пять-міліоновим населенням, великим багатством й колонізаційними здібностями, може в будучині спаралїжувати всі московські пляни на поширення й звести Московщину до підрядної ролі у світі, такої ролі, яку вона відогравала передтим моментом, заки Хмельницький учинив злощасний договір в 1654 р. Кільканацять років московські большевики притворились були оборонцями інтернаціоналізму й виставляли на поругу патріотичні кличі. Але коли прибрали у свої руки все добро поневолених народів, тоді відкрили своє обличе ярих московських шовіністів. Єдіная й неделімая матушка Рассея виростає на наших очах на місці Союза Соціялістичних Републик.

Ціла пропаганда прямує до того, щоби представити Росію як московську цілість у владі, культурі й ідеольогії.

Визвольні змагання Українців представляється як назадницький рух, подібний до становища південних стейтів в американській цивільній війні. Ліберальні круги, що правлять тепер Злученими Державами, глядять симпатично на большевицький лад, як на спробу нового суспільного устрою. На українське державне питання вони дивляться як на прояву вузького, загумінкового патріотизму, що бажає тільки старого ладу: Хай буде, як бувало!

Американські політики бажають бачити Росію могучою, на це, щоби спинити земельне поширення Японії й торговельний зріст впливів Великої Британії. Багато Американців думає, що така політика є блудною, що японська загроза для Америки буде настільки меншою, наскільки вона добуде більше кольоній на Сибірі. Таксамо вони думають, що Злучені Держави не потребують шукати торговлі деінде поза обома Америками, але таких Американців нема ще досить, щоби повести політику на свій лад.

Через те нема що Українцям сподіватись якоїнебудь помочі від теперішнього американського уряду, а треба рахувати тільки на симпатію тих, що бачать Московщину такою, як вона на ділі є, а саме: тюрма для народів і тюрма для 99% усього населення.

Міжтим памятаймо, що заки жадаємо помочі від чужих, вперед мусимо помогти самі своїм безталанним людям, що опинилися під московським ярмом. Якщо ми не зберемо грошей для голодуючих на Великій Україні, то чужі подумають, що там голоду нема, або, що ми безсердечна нація себелюбів, що не варта ніякої помочі.

Правда, що і в Західній Україні біда, що від повені й неурожаю там велика скрута, але не можна рівняти того лиха з тим пеклом, що переживає Велика Україна. Мусимо помогти своїм народам і тут і там, але найперше бездольним нашим селянам, що мруть уже й тепер тисячами від голоду на „Радянщині".

Рахуймо себе дійсними Українцями, що бачать більше або менше горе своїх людей, без огляду, в яких сторонах України їм приходиться жити.

Не будьмо півтовими патріотами, не ділім любови для України, а глядім, де потреба найшвидшого ратунку. І щойно тоді, коли подбаємо зібрати належну поміч для тих, що загрожені від голодової смерти, тоді збираймо на жертви повені й неврожаю для тих, що під ляцькою корміґою.

Центральний Комітет з Гемтремку й Норт Дітройт на зборах представників 23 місцевих установ, вирішив одноголосно, щоб уладити підприємство в неділю, 9. вересня ц. р., а ввесь чистий дохід післати на руки комітету для ратунку від голоду на Великій Україні.

Цей „Український День" відбудеться в обох галях Української Хати й придежнім городі, на Ґрейлинґ Евеню, від 12 години в полудне.

Комітет зладив дуже ріжнородну програму, з атлетичними виступами, співами, танками, виграваками й т. п.

Город буде прикрашений фестонами й лямпами, а на переді буде видніти напис, у чию користь підприємство твориться. Зорганізована молодь бере дуже жваву участь укупі зі старшими громадянами й через це ми певні, що підприємство принесе поважну суму гроша на допомогу голодуючим.

Віримо, що як все, так і тепер наше громадянство викаже свій здоровий патріотизм, забуваючи на всі партійні непорозуміння, ради загальноукраїнської справи. Сподіваємося, що наші кольонії з Вест Сайд, Дірбори і околиць прибудуть громадно на це торжество, а ми обіцяємо відвдячити, коли вони улаштують у себе підприємство на згадану ціль.

Крім того ухвалено, щоби вислати представників всіх установ у Гемтремк, Дітройт і околиць до міських урядів з проханням дозволу на „Тег Дей" для ратункової акції проти голоду на Великій Україні.

М. Стр.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє всіх своїх членів, що надзвичайний мітінг відбудеться в пятницю, 7 вересня, точно о годині 8-мій ввечір, в гали церковній, 37 Мортон ул. Кожний член обовязаний конечно прибути бо є дуже важні справи до полагодження. — Іван Лисак, секретар.

ДІТРОЙТ МІШ. Тов. Укр. Нар. Союза, від. 292 подає до відома усім своїм членам, що місячні збори відбудуться в суботу, 8-го вересня в гали парохіяльній при Кліперт, а усіх трох відділів на Вест сайд розпічнуться о год. 1-шій з полудня, а опісля будуть збори наші. Проситься усіх членів прибути численно на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Пригадуєтьс тим, членам, котрі відкладають сплату своїх довгів з тижня на тиждень і так остаються довжниками цілими місяцями. Члени, котрі будуть довжні по три місяці, за них більше каса не буде платити до Союза. Дальше пригадується родичам, котрі мають діти в молодечім департаменті в клясі 1. за 25 ц., а вже кінчать 18 літ життя, будуть ласкаві переписати їх до повнолітних, бо Союз таких членів довше не буде тримати в організації, а тим самим можете наразити себе на втрату запомоги в разі смерти. — Д. Запотічний, предс.; О. Старко, касієр; П. Кізель, секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Мир", від. 324, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 8-го вересня, 1934, в домі Укр. Громади, на 23-тій і Бравн, о год. 8-мій вечер. Проситься всіх членів бути на зборах і вирівнати вкладки. Вже холодно і нема причини уникати зборів.—ОЛ. ГОРОХІВСЬКИЙ, предс.; П. МАКСИМОВИЧ, касієр; МИХ. ТУРКОТ, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146 У. Н. Союза, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в суботу, 8-го вересня, точно о год. 7-мій вечером. Обовязком кожного члена є прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження, як прим. справа сороклітнього ювилею У. Н. Союза, справа льокалю Товариства, як також будуть роздані статути У. Н. Союза. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, бо відділ довше не може платити за них розмету. Також ті котрі не змінили ще старих грамот на нові, хай принесуть грамоти на ці збори. Пригадується, що вже незадовго будемо святкувати ювилей У. Н. Союза, бо Туго жовтня. Вже зійшло близько десять місяців цього ювилейного року, а ми не придбали ніодного нового члена. Обовязком членів є вписати свої жінки та діти, то тоді дійсно будемо святкувати ювилей нашої організації. Збори відбудуться в шкільнім льокали під ч. 13102 Дж. Кемпав. За уряд. Тов.: ДМИТРО МАРЦИНЮК, предс.; ТЕОДОР СОЛОДКИЙ, рек. секр. і касієр; СТЕФАН ХОМЯК, секретар.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 8-го вересня, 1934, о год. 7.30 вечером, в Церковній Гали. Проситься членів прибути на ці збори завчасу, бо є дві важні справи які мусять бути вирішені на цих зборах всіми членами; головне те, щоби вже раз призначити день коли мається відсвяткувати Ювилей У. Н. Союза, бо ювилейний рік вже далї буде на укінченню. Цю справу ми мусимо наших зборах остаточно вирішити. Довгуючі члени, якщо не вирівнають своїх вкладок на цих зборах, будуть суспендовані. Котрий член приведе зі собою нового члена до Союза, той дістане особисту надгороду від секретаря, а другу від гол. канцелярії Союза. ІВАН ГЛИВА, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 8-го вересня, ц.р., о год. 8.15 вечер, в галі Укр. Прав. Громади, 334 Іст 14-та вул. Всі члени повинні обовязково явитися на збори, та вирівнати свої залеглі й біжучі членські вкладки. — М. Близнак, секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Цим повідомляється членів Бр. Св. Василія, від. 339 У. Н Союза, що мітінг відбудеться в суботу, 8-го вересня, ц.р., о год. 5-тій попол., під ч. 3222 Н. Лоренс ул. Тому, що є важні справи до полагодження, присутність кожного члена є конечна. Проситься прибути на час і полагодити ці справи, як також вирівнати свої залеглости. Пригадується тим, які мають залеглости, щобу прийшли і їх вирівнали, бо в противнім разі будуть суспендовані. ІВ. СОРОКА, предс.; МИХ. БАРНА, кас.; ОЛ. БУДАЙ, секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, дня 9-го вересня, 1934. Кожний член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. Члени, які ще не виміняли свої старі грамоти, нехай зроблять це цього місяця. Напоминаємо тих, що довгують, щоб вирівнали свої залеглі вкладки. ВАСИЛЬ СТРИКОВСЬКИЙ, предс.; АНТІН ГАРАСИМ, кас.; МИКОЛА Ю. СЕНИК, секр.

ТОЛІДО, ОГАЙО. Бр. Св. о. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня, о 2-гій год. пополудни, в Юніон Гали, 2748 Ла Гренджк ул. Обовязком кожного члена є прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. П. ЗЬОНКЕВИЧ, предс.; С. ГАВИЛЯК, кас.; П. КОРНОВА, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го вересня, о год. 12-тій в полудне, в салі церковній, при Оклей і Райс ул. Всі члени повинні явитися на збори, а особливо ті, що довгують до відділової каси повинні постаратися сплатити свій довг, в противному разі будуть суспендовані. Пригадується також членам, що ще не пізно приєднати нових членів, і зробіть це в цьому місяцю. ІВАН КАРПА, предс.; ДМИТРО КУЗЬМА, кас.; ТАРАС ШПІКУЛА, секр.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349 У. Н. Союза, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня, о год. 2.30 попол., в Набожинського. Проситься всіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Пригадується довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости, а ті члени котрі ще не змінили своїх грамот, щоб принесли ті грамоти на збори і переписались на новий рід для власної користи. Просимо тих, котрі хотіли би стати членами У. Н. Союза і Товариства, прийти на ці збори і зголоситися до уряду. Вступ вільний. Також члени повинні на цих зборах вписати своїх дітей до У. Н. Союза. ОЛЕКСА ЯВДОШАК, предс.; ДМИТРО ФЕДИНА, кас.; НИКОЛАЙ ЛІСНИЙ, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінг товариства відбудеться о год. 2-гій по полудни в неділю, 9-го вересня, 1934, в гали парафіяльній, під ч. 45-47 Говп Евню, Пасейк, Н. Дж. На порядку нарад є важні справи Товариства, тому обовязком кожного члена є прибути на ці збори. ІВАН ЖИВІЦЬКИЙ, предс.; ГРИГОРІЙ ЯСЬКІВ, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дмитра Витовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня, о год. 1-шій сполудня. Уряд відділу просить усіх членів і членкиць явитись на ці збори і приняти до відома частину зміни в уряді відділу. Довгуючим членам пригадується вирівнати свої залеглости, щоб уникнути суспендації. Також ті члени, котрі ще не змінили своєї старої грамоти, а бажали би змінити, щоб принесли грамоти зі собою на збори і змінили. Члени, котрі мають знакомих що не є членами У. Н .Союза, повинні привести і вписати їх на мітінгу. — Бідей, предс.; Василюк, кас.; Я. Лежняк, секретар.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го вересня, о 2-гій год. по полудни. Тому, що з третої години галя має бути занята, наші збори відбудуться о годину скорше. Тому просимо всіх членів явитися на означений час, бо є важні справи до вирішення; також взивається довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовині. ВАСИЛЬ КОЗАК, предс.; ВАСИЛЬ ДРИЧИНИЧ, кас.; АНДРІЙ ЯРИЧЕВСЬКИЙ, секр.

ВИЛКЕС БЕРІ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 278 У. Н. Союза, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться дня 9-го вересня, в Гали Церковній. Проситься, щоби кожний член був присутний на цім мітінгу, бо маємо важні справи до полагодження. Так само члени що довгують щоби постаралися виповнити свій довг. За Уряд Братства: ЙОСИФ ГОМЕНЮК, предс.; ЙОСИФ КРОХМАЛЮК, писар.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. Св. о. Николая, від. 344, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня, о год. 4-тій по полудни. Проситься прибути на час, бо є богато справ до полагодження. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, щоб оминути суспендації після статута та щоб потім не нарікали на урядників. ГР. ГЕБА, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, дня 9-го вересня, о 1-шій годині сполудня. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівнати свої вкладки, Також привести зі собою нових членів. ТИМКО КАЛЬМУК.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січові Стрільці, від. 44 повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня о год. 1.30 пополудні. в гали церковній. Проситься усіх членів прийти і заплатити свої вкладки, Особливо ті члени, що забагато довгують, щоби бодай частинно сплатили свої довги. — В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук секретар.

АВОКА ПА, Бр. св. І. Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 9-го вересня о год. 1.30 пополудні. Проситься всіх членів прийти бо є важні справи до полагодження. Ті члени, котрі довгують проситься вирівнати свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. за Уряд: — Й. Лясковський, предс.; Т. Колодій, кас.; Н. Колодій, секретар.

ОБУРН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 283, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що три-квартальні збори відділу відбудуться в неділю, дня 9-го вересня, ц.р., о год. 2-гій по полудни у власнім домі. Проситься зійтись на означений час, щоб можна полагодити важні біжучі справи. ІВАН КОКОВСЬКИЙ, кошовий; ГРИГОРІЙ ОРИЩИН, кас.; ГРИГОРІЙ КАГОНЯК, фін. секр.; ГРИГОРІЙ МУЛИК, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го вересня, о год. 2-гій попол., в Укр. Гор. Клюбі, 414 Н. 7-ма вул. Проситься всіх членів прибути на збори в означений час; довгуючі члени щоби постаралися вирівнати свої вкладки.

Р. РУБЛЬОВСЬКИЙ, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Т-ва. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 9-го вересня, о год. 2-гій попол., під ч. 847 Н. Френклин вул. Взивається всіх членів прийти на означений час.

С. ГВІЗДЬ, секр.

ГЕМТРЕМК, МИШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го вересня, 1934, о год. 1-шій по полудни, в гали Укр. Хати, 2240 Ґрейлинґ ул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є важні справи до порішення. М. КУЛИНИЧ, секр.

Галактіон Чіпка.

ДВА МУЖІ.

Два краї, дві людини, дві смерти.

Гінденбурґ — Махно.

Ох, Україно моя, як би то можна було переставити ці два імена, а не так імена як їхній зміст! хто зна, як виглядалаб Ти нині . . .

— — — — — —

Гінденбурґ.

Від ранньої молодости касарня і дисципліна як бритва і що дня рано оклик: „ES LEBE UNSER KAISER!"

А довкола, за касарнею і за кайзером — рідна Німеччина і великий нарід, нарід Ґетого, Канта та Фридриха.

Від ранньої молодости праця. На славу кайзера, але на добро Німеччини. З самовідреченням, але гордим, з самопожертвою, але свідомою.

Французько-німецька війна, Седан, дні слави.

Щораз вище і вище по військовій драбині: чотар, поручник, сотник — врешті генерал.

І вкінці удар: на пенсію.

Замісць германського шоломy — зненавиджений і погорджуваний циліндер, замісць меча — смішна шовкова парасоля.

Але це все замалі речі, щоби зменшити привязання до кайзера, щоби пригасити любов до вітчини.

Випросив собі стару гармату, волочився з нею по мазурських болотах. Уставляв, вимірював, записував щось.

Люди казали: здивачів на старість.

А він тимчасом вимірював свою славу, що незадовго мала громом ударити на цілий світ.

Коли російські армії вдерлися до Східної Прусії, коли перестрашений бавер, бірґер і беамте тікав у глибину краю — тоді кайзер пригадав собі старого дивака з гарматою. Казав убрати мундур, припоясати меч і боротися.

На чолі старих ополченців станув Гінденбурґ до бою.

І стрясло світом одно велике слово: Танненберґ. Сотні тисяч ворогів змело воно з лиця землі, а двічі стільки завело в табори полонених. А поруч слова Танненберґ зявилося: Гінденбурґ. На те, щоб по вітків вічні з ним не розлучатися і разом перейти на золоті сторінки німецької історії.

Гінденбурґ комендант армії, Гінденбурґ комендант фронту, Гінденбурґ верховод цілої збройної сили батьківщини.

А, потім розвалі — Гінденбурґ керманич демобілізації десятьох міліонів вояків.

Сказав до них: „Будьте спокійні, я кожного з вас допровäджу до рідного порога!" — і допровадив.

Хто зна, чи не більша це заслуга як побідний бій.

Але ждала його ще одна честь, ще одна побіда, більша як під Танненберґом, над Москалями, бо над собою самим.

Гінденбурґ згодився бути президентом републики. Цивільним президентом над краєм, у якім правив Його Величність Кайзер Вільгельм II.

Поборов себе, хоч тяжкий був бій, і служив вірно, хоч вже не кайзерови, але Німеччині.

І помер служачи і заслужив собі безсмертність.

— — — — — —

На степах України вродився муж, на навзиско Махно.

Від ранньої молодости тільки степ і небо і власна, неприборкана воля.

„Не треба влади! Кожний сам собі влада, сам собі батьківщина!"

В заверюсі подій, коли Схід кровавою загравою сонце предсказував, він вигулькнув зі степової тирси і понісся на тачанці валити владу. Чужу, свою, кожну. Тільки своє насильство шанував і казав іншим шанувати. А хто не хотів — куля в лоб, паси з плечей, язик з рота, руки цвяхами до дерева.

Рідну країну кінськими копитами стоптав, чорні шляхи віднови і . . . повіявся світами, лишивши свою „армію" на пропале.

В далекім, чужім Парижі зійшов зі світа, зибутий ворогами, проклятий своїми.

Великий військовий ум, хто зна, чи менший від Гінденбурґа, але на скільки менший серцем і характером.

Не знав, що таке послух, не розумів, що таке лад, не відчував, що таке батьківщина.

А ця батьківщина не мала змоги навчити його цього всього.

— — — — — —

Махно — Гінденбурґ. . .

Хто може сказати, як виглядалиб ці два мужі, колиб переставити їх місця уродження?. . ., — („Діло").

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член бр. св. Володимира Вел., від. 179 У. Б. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $25, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положеню. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Михайло Стецїв,
Ст. Луіс, Мо.

Г. Гострий.

ПОСЛУХАВ ЛІКАРСЬКОЇ ПОРАДИ

— Мусите щодня ходити пішки одну-дві години, — сказав лікар — тоді позбудетеся застою крови в ногах.

Мудрий чоловік з того лікаря — подумав Клочурак, як виходив від лікаря. І постановив точно виповнити лікарську пораду. Цеж про здоровля іде тут. І вибрався на мандрівку.

У місті переконався зараз Клочурак — воно не піде. Люди не вступаються, людські маси напирають на нього, на перехрестях вулиць мусить довго ждати, а асфальт горячий під ногами. Кудиж йому піти? Іде до парку. Ах, думає собі, ту я знайду те, що мені потрібне до здоровля. Хоче, як лицює, взятися за діло.

У парку обступають його сестрінки, сестріниці, братаничі й братаниці та не пускають його з місця. В парку стрічається з приятелями та знайомими, всі радіють, що стрінули його та починають з ним цікаву балачку. За годину ледви чи зробив милю дороги; все ходив у колісце, довкола попри дітей, попри знайомих. Ні, в парку годі. Піде на дорогу, за місто.

Та ба! Вже мчиться авто попри нього, за ним друге, третє, якийсь наколесник, вози, трубки, галас, крики, курява душить у горлі. Відходить охота й від позаміської мандрівки. Сідає біля придорожного рова та просить Бога, щоби поміг йому цілo видістатися з цього пекла.

Хоче з дороги звернути на бік. Ходити по леваді заборонено! Перехід через ліс заборонений без дозволу! Приватна дорога — перехід заборонений.

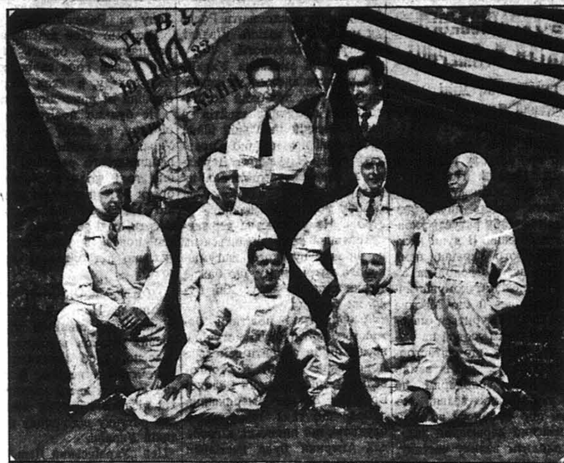
Хоче залізницею поїхати на село, в вільну околицю. Та на це треба мати більше вільного часу. Має всього вільних дві години, а їх вистарчило би лише на подорож залізницею тамтуди й назад. Якжеж тоді він міг би точно вернутися до служби.

Роздумує в напруженні, який би то спосіб винайти, щоби точно сповнити лікарську пораду. Ага! Попробує підчас дощу! Тоді заміська дорога, щоправда, свобідніша, та вистане й одного авта, що обхляпає його болотом, щоби завернув із проходу. А в парку ще й після дощу скапує вода за ковнір.

Клочуракови з напруженого думання виступив піт на чолі. Може їздити автом, залізницею, літати аеропляном, а ходити пішки, це таки — найтяжчий спорт!

Вкінці прийшла таки Клочуракови спасенна думка до голови. Вишукав собі місце, де йому не буде загрожувати авто, де не виринатимуть перед ним таблиці з заборонами, де чи погода чи дощ, однаково похожатиме собі без перешкоди. З полекшою відітхнув і став ходити крок за кроком. Нарешті свобідно ходить собі довкола стола: раз-два, раз-два... раз-два.

Вечером господар виповів Клочуракови хату, бо льокатори, що жили під ним, жалілися в господаря та загрозили, що випровадяться, коли це ходження над ними не затихне...

На знимці бачимо гурток учеників Української Легунської Школи (ОДВУ) в Ню Йорку, яких школа підготовляє на інструкторів. По заді зліва доправа стоять: в однострою ОДВУ, М. Новак, інструктор (Американець) Б. Ґіллеґан, інжинір В. Семенина. По середині (без шапки) сидить ученик Іван Кібало, що перший зніс-ся БЕЗМОТОРОВИМ ЛІТАКОМ в повітря 150 метрів висоти.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

COSTUME PARADE AT SECOND WARD PARK COLORFUL EVENT.

Director Benjamin F. Turner Leads Contestants—"Miss Herald-News" Wins Most Unique Award.

Saturday afternoon those who went to Second Ward Park witnessed a colorful spectacle when the annual costume parade, sponsored by the City Park Department Recreation Bureau, brought together 80 contestants, 21 children in the Polish Girls' Choir and a group of 30 Ukrainian children all in native costumes in a parade of costume and character representations.

A large ERA orchestra, under the direction of William Love, furnished appropriate music. A platform had been erected with steps and ramps and an area roped off for the contestants.

Parks Commissioner Benjamin F. Turner led the parade followed by over 150 children in costume. There were cupids, Chinese and Japanese brides and grooms, miniature boxers and sailors, Colonials and old-fashioned girls, cowboys and Indians, ballet dancers and gypsies, devils and angels, an "old soak" and "Snoozer."

The program started with the presentation of "Old Glory" with an escort of Boy Scouts, and several early American characters and singing of "America", after which little June Brable sang "Pony Boy" while the first review of the contestants started by a procession across the platform and down the ramp.

The Polish girls' group, dressed in white with red sashes, sang several selections. The Ukrainian group, composed of 30 boys and girls in native costume, presented a program of songs and dances which were loudly applauded by the hundreds of assembled spectators. The Rev. Stephen Musiychuk, of the Ukrainian Church of the Holy Ascention, led the children in their songs and dances.

The orchestra played stirring march music during the grand parade.

Twelve of the little contestants received gold medals and were individually complimented by Commisioner Turner.

The singing of the "Star Spangled Banner" concluded the program.

Descriptions of costumes and awards follow: Best boys' National costume, Louis Infante, in a cowboy costume; second Alexander Timochko, as a Ukrainian peasant; best girls' costume, Mimi Holtzman, aged four and one-half years, Russian peasant; second, Irene Kulka, five years old, Russian dancing costume; prettiest girls' costume, Frances Labash, as a crinoline lady; second, Ruth and Margaret Golden, twins; most artistic tots, Micky Cook, aged three, as "Cupid"; second, Ruth Zahorosky, old-fashioned girl; best boys' comedy costume, Elvin Ward, as "Snoozer": best girls' comedy costume, Pauline Kovalyak, tramp; best boys' unique costume, Wesley Ward in a parcel post outfit; girls' most unique costume, Dorothy Knothe, as "Miss Herald-News."

(The Herald-News, Passaic, N.J., August 27, 1934).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

Джерзи Сіти, Н. Дж.

З хрестин на Рідний Край.

Дня 26 серпня у громадян Ікаловичів відбулася забава з нагоди хрестин їх сина Ярослава. Присутні гості при гарній забаві не забули й за Рідний Край, і на поклик Евгенії Дмитрів зложили свою жертву потерпівшим від повені в Галичині. Жертву в сумі $6.75 вислано через Обєднання на призначену ціль.

Е. Дмитрів.

КЛІВЛЕНД, О.

Потерпівшим від польського терору.

Громада при українській греко-кат. церкві св. Петра і Павла ніколи не забуває за терпіння нашого народу під окупантами і при кождій нагоді старається зложити якусь лепту на підмогу рідному краєви. В День Матері на зазив д. Ярошa зібрано на концертах, які відбулися в церковній галі, $20.50, а на Бакай Род $10, і призначено ті збірки на допомогу матері покійного героя Біласа.

На спільній гостині, яка відбулася в церковній галі з нагоди празника, у свято св. Петра і Павла, зібрано на зазив пані М. Олексик $28 і призначено їх на допомогу політичним вязням.

Обидві жетрви на спільну сусму $58.50 вислано до краю через Обєднання.

Петро Липян.

СВІТОВА ВІЙНА ДВАЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ. — 18. СЕРПНЯ. — „РУСЬКА ЗРАДА". (38).

В прифронтових смугах найбільше терпіло населення, яке приневолене було залишати свої оселі та емиґрувати „в світ за очі". На засіданню Головної Української Ради вже 18. серпня 1914 року стало відомо про те, що скрізь на українських землях під Австро-Угорщиною розпочались арешти нібито русофілів. У дійсности арештували Українців, яких обвинувачували, на доносе Поляків і навіть дійсних москвофілів, у нельояльности до Австро-Угорщини.

Делеґація від Української Ради відвідала намісника Галичини, Коритовського, й домагалася припинення арештів невинних людей. Коритовський виправдувався тим, що це робить військова влада і він безсилий. Українська Рада робила заходи і в військовій команді, щоб припинити арешти Українців, але, переляканї невдачами на фронті й відступаючі Австрійці, далі арештували Українців. 18. серпня німецька кіннота дійшла до Антверпена в Бельгії.

На західньому фронті розвивався наступ французької армії в Ельзації й Льотаринґії. Там французські війська з боями просувалися в напрямі міста Штрасбурґ, яке було оточене не лише постійними фортецами, але й спеціяльними полевими укріпленнями. Французька кіннота, при підтримці полевої артилерії, відкинула частини німецької армії аж у долину ріки Райну. Французи також старалися поспішно закріпити за собою все те, що вони встигли захопити.

Перші значні відділи англійської армії прибули на континент. В Лондоні офіційно стало відомо, що 100,000 британського війська щасливо висіли на беріг. Це значило, що протока між англійськими островами та суходолом знаходиться цілковито під контролею британської фльоти. В Галичині австрійська армія відходила перед Росіянами. Разом з тим ширилася й скріплювалася леґенда про „руську зраду", за що вже сотки невинних Українців були повішені.